

Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w listopadzie 2015 r.

W okresie jedenastu miesięcy 2015 r. w większości podstawowych obszarów gospodarki obserwowano tendencje wzrostowe. W październiku i listopadzie 2015 r. w niektórych obszarach dynamika umocniła się w porównaniu z notowaną w okresie trzech kwartałów 2015 r. W listopadzie 2015 r. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie znacznie wyższym niż przed rokiem. Po dwóch miesiącach spadku zwiększyła się produkcja budowlano-montażowa, na co wpłynęły czynniki o charakterze sezonowym. Poprawiło się tempo wzrostu sprzedaży detalicznej. Zmniejszyła się skala spadku sprzedaży usług w transporcie.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w skali roku w mniejszym stopniu niż w dwóch poprzednich miesiącach. Pozytywnym tendencjom na rynku pracy towarzyszył stabilny wzrost wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw.

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie 2015 r. była o 7,8% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym — o 5,2%) (wykr. 1). W największym stopniu wzrosła sprzedaż w przetwórstwie przemysłowym, przy spadku w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Wyższa niż przed rokiem była produkcja w większości głównych grupowań przemysłowych, z wyjątkiem produkcji dóbr związanych z energią. W okresie styczeń—listopad 2015 r. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się o 4,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., a wzrost notowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Produkcja budowlano-montażowa w listopadzie 2015 r. była wyższa w skali roku o 1,2% (po wyeliminowaniu czynników sezonowych notowano spadek o 1,9%) (wykr. 2). W okresie styczeń—listopad 2015 r. produkcja zwiększyła się o 3,3%; największy wzrost obserwowano w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Sprzedaż detaliczna w listopadzie 2015 r. była wyższa niż przed rokiem o 5,7%, a w okresie jedenastu miesięcy 2015 r. wzrosła w skali roku o 3,4%.

W grudniu 2015 r. ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym, po raz pierwszy od roku, jest oceniany niekorzystnie. Negatywne (wobec pozytywnych w listopadzie 2015 r.) są oceny bieżącej produkcji oraz portfela zamówień; pogarszają się pesymistyczne prognozy w tych obszarach. Bardziej negatywne niż w listopadzie 2015 r. są wskazania dotyczące bieżącej oraz przewidywanej sytuacji finansowej. Podmioty budowlane oceniają koniunkturę niekorzystnie, gorzej niż przed miesiącem. Pogorszyły się pesymistyczne oceny bieżące oraz prognozy tych podmiotów w zakresie portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej. W handlu detalicznym, po raz pierwszy od lutego 2015 r., przedsiębiorcy oceniają koniunkturę nieznacznie niekorzystnie. Nieco pesymistyczne są prognozy w zakresie popytu na towary, jak również oceny bieżące oraz przewidywania dotyczące sprzedaży. Diagnozy i prognozy sytuacji finansowej są

negatywne, gorsze od formułowanych przed miesiącem. Po znaczącej poprawie przed miesiącem, w grudniu 2015 r. pogorszyły się nastroje konsumentów — zarówno wskaźnik bieżący, jak i opisujący przyszłe tendencje konsumpcji indywidualnej są bardziej niekorzystne niż w listopadzie, przy czym kształtują się na poziomie nie odbiegającym znacząco od notowanego we wcześniejszych miesiącach.

W listopadzie 2015 r. obserwowano dalsze nieznaczne ograniczenie skali spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych (do 0,6%) (wykr. 3). W rezultacie, w okresie jedenastu miesięcy 2015 r. ceny konsumpcyjne były o 1,0% niższe niż przed rokiem, w tym obniżyły się ceny w zakresie transportu, żywności i napo-

jów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia. Utrzymał się obserwowany od końca 2012 r. spadek cen producentów w przemyśle i budownictwie.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2015 r. było o 1,2% wyższe niż przed rokiem (w okresie jedenastu miesięcy wzrosło w skali roku o 1,1%). Stopa bezrobocia rejestrowanego nie zmieniła się w porównaniu z poprzednim miesiącem i w końcu listopada 2015 r. wyniosła 9,6% (tj. o 1,8 p.proc. mniej niż rok wcześniej) (wykr. 4). Według wyników badania popytu na pracę, w okresie trzech kwartałów 2015 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., utworzono więcej nowych miejsc pracy, a mniej miejsc zlikwidowano.

Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siła nabywcza w listopadzie 2015 r. wzrosły w większym stopniu niż przed miesiącem. Nieznacznie poprawił się wzrost nominalnych oraz realnych emerytur i rent w systemie pracowniczym, a nieco zwolnił — rolników indywidualnych. W okresie jedenastu miesięcy 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. o 3,3%. Spadek cen konsumpcyjnych korzystnie wpłynął na tempo wzrostu siły nabywczej płac (4,4% w skali roku).

Na rynku rolnym w listopadzie 2015 r. ceny skupu większości podstawowych produktów pochodzenia roślinnego były wyższe niż przed rokiem (wykr. 5), a ceny surowców zwierzęcych niższe (z wyjątkiem cen żywca wołowego). W okresie jedenastu miesięcy 2015 r. powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się jedynie ceny skupu bydła rzeźnego. Wynikowy szacunek przeprowadzony w listopadzie 2015 r. potwierdza, że tegoroczne zbiory zbóż ogółem były niższe od ubiegłorocznych, ale wyższe od średnich z lat 2006—2010. Produkcja rzepaku i rzepiku oraz owoców z drzew również była mniejsza niż przed rokiem i większa od średniej z wielolecia. Zbiory ziemniaków, buraków cukrowych oraz warzyw gruntowych zmniejszyły się zarówno w skali roku, jak i w porównaniu ze średnią z lat 2006—2010. Zbiory owoców jagodowych obniżyły się w stosunku do ubiegłorocznych i były zbliżone do średniej z lat 2006—2010.

W wymianie towarowej handlu zagranicznego (wyrażonej w złotych) w okresie styczeń—październik 2015 r. wzrost obrotów w skali roku był nieco wolniejszy niż w I półroczu 2015 r. Eksport росł szybciej niż import, a wymiana zamknęła się dodatnim saldem wobec ujemnego przed rokiem. Wyższe w skali roku były obroty z krajami rozwiniętymi (w tym z UE) oraz z krajami rozwijającymi się, natomiast znacznie niższe — z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W okresie styczeń—wrzesień 2015 r. eksport i import ogółem w cenach stałych były wyższe niż rok wcześniej; mniej korzystnie kształtował się wskaźnik terms of trade (100,3 wobec 104,2 przed rokiem).

Dochody budżetu państwa w okresie styczeń—listopad 2015 r. wyniosły 263,8 mld zł (tj. 88,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2015 r.), a wydatki — 299,9 mld zł (odpowiednio 87,4%). Deficyt ukształtował się na poziomie 36,1 mld zł, co stanowiło 78,4% planu.

Departament Analiz i Opracowań Zbiorczych, GUS